

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

1 (10)

dnr 511-6038-04
dossier. 0382-02-095

Naturreservatet
Östra Tvärnö
Östhammars kommun

- Länsstyrelsens beslut
- Syfte med reservatsbildningen
- Beskrivning av naturreservatet
- Skälen för beslut
- Reservatsföreskrifter
- Andra föreskrifter och åtaganden
- Ärendets beredning
- Bilagor
- Sändlista

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Bildande av naturreservatet Östra Tvärnö i Östhammars kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), Östra Tvärnö som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga C och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under rubriken RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken skall gälla omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga A. Upplandsstiftelsen skall vara förvaltare av reservatet.

Beslutet skall kungöras i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortstidningarna Upsala Nya Tidning och Östhammars Nyheter.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- Skydda och bevara det för norra Roslagen karaktäristiska landskapet; det ålderdomliga jordbrukslandskapet, landhöjningsmarkerna samt de geologiska och hydrologiska värdena.
- Skydda och bevara de värdefulla naturtyper som förekommer inom området, främst kalk- och hävdpåverkade äldre barr- och blandskogar samt betesmarker med gamla träd.
- Bevara biologisk mångfald och att förutsättningarna ska vara goda för en långsiktig överlevnad av de krävande och hotade arter som finns i området. Särskild prioritet ges arter som är knutna till kalk- och hävdpåverkade trädbärande marker med lång trädkontinuitet.
- Underlätta och utveckla allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området samt att tillvarata områdets möjligheter för forskning och undervisning, i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Naturreservatet är delat i två delar på ömse sidor om Mellangården och landsvägen mot Raggårn, en östlig del (Gruvuddarna-Näset) och en västlig (Kvarnmyren).

Den östra delen av objektet (Gruvuddarna-Näset), består av äldre betesskog och öppna och mer eller mindre igenväxta beteshagar. Närmare Mellangården finns träd- och buskbärande beteshagar i ett småbrutet landskap omväxlande med berghällar, små vattensamlingar, åkerlappar och träddungar. Runt flera åkerlappar finns trädgårdsgårdar och på några ställen finns gamla, hamlade lövträd, vilket ger området en ålderdomlig prägel. Den västra delen (Kvarnmyren), består av huvudsakligen av en skogsmosaik med gammal barr- eller blandskog, hällmarker med hällmarkstallskog samt våtmarker och sumpskogar. Även området kring Kvarnmyren har tidigare nyttjats för skogsbyte.

Naturvärdena är främst knutna till kalk- och betespräglade, äldre barrskogar, samt till naturbetesmarker med gamla träd. I området har flera missgynnade och hotade arter påträffats, samt många krävande arter som är knutna till de naturtyper och livsmiljöer som återfinns i området.

Östra Tvärnö har höga kulturmiljövärden knutna främst till det ålderdomliga jordbrukslandskapet men även till ett antal kultur- och fornminneslämningar i området.

Området bedöms även vara ett naturskönt, omväxlande och lättvandrat kustnära naturområde och det bör finnas goda förutsättningar att genom en del insatser öka områdets betydelse som strövområde.

Administrativa data

Naturreservatets namn:	Östra Tvärnö
Reg DOS ID:	4557
Kommun:	Östhammar
Församling:	Harg
Fastigheter:	Östra Tvärnö 5:4, 6:4 och 7:4 (del av)
Markägare:	se skötselplan, bilaga A
Förvaltare:	Upplandsstiftelsen
Fastighetsanknutna rättigheter:	se skötselplan, bilaga A
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget på Tvärnö SÖ om Östhammar. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut ÖSTRA TVÄRNÖ

4 (10)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossier. 0382-02-095

Gräns: Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga C.

Koordinat i rikets nät (RT90): x = 6678200; y = 1651700

Fastighetskarta (Ekonomisk karta): 12J 5a Östra Tvärnö

Terrängkarta (Topografisk karta): 12J Grisslehamn NV

Naturgeografisk region: Östersjökusten med skärgårdar (25)

Area: Totalt 95.9 hektar, varav landareal 85.8 ha

Markslag och naturtyp: se skötselplan, bilaga A

SKÄLEN FÖR BESLUT

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena består i natur- och kulturvärden knutna till det för norra Roslagen karaktäristiska ålderdomliga jordbrukslandskapet och landhöjningsmarkerna.

Prioriterade biologiska värden utgörs av naturtyper så som kalk- och hävdpräglade äldre barr- och blandskogar samt mer eller mindre öppna betesmarker. Biologiska strukturer som bör prioriteras är gamla barr- och lövträd, friställda spärrgreniga träd och hamlade träd, samt förekomst av död ved. Särskilt skyddsvärda är arter som är knutna till gamla barr- och lövträd, kalkrika barr- och blandskogar samt betesmarker och små vattensamlingar.

Även områdets betydelse för friluftslivet ska prioriteras högt i bevarandearbetet.

Bevarandevärden beskrivs mera utförligt under rubriken "Områdets bevarandevärden" i skötselplanen.

Förutsättningar för att bevara naturvärdena

Det som kan påverka områdets värden negativt är bl.a. produktionsinriktat skogsbruk, ogynnsam igenväxning av tidigare öppna marker, förtätning av kronskiktet och utträngning av vidkroniga träd, upphörd hävd, exploatering i form av bebyggelse eller vägar m.m., störd hydrologi samt gödslingspåverkan.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut ÖSTRA TVÄRNÖ

5 (10)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossier. 0382-02-095

För att stärka områdets naturvärden införs föreskrifter mot bl.a. produktionsinriktat skogsbruk och exploateringsåtgärder. Skötselinsatser kommer att sättas in för att stärka naturvärdena, t.ex. bevara gynnsamma halvöppna och hävdade förhållanden.

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

Länsstyrelsen bedömer att bevarandet av områdets höga naturvärden är av allmänt intresse. För att bevara områdets naturvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk) samt kostnadskrävande skötselinsatser. Inskränkningar och skötselkrav är utöver vad markägaren kan förväntas svara för.

Skyddsformen naturreservat enligt miljöbalken har valts, för att kunna bevara områdets naturvärden långsiktigt. Vid reservatsbildning kan föreskrifter om begränsningar i markanvändning och föreskrifter om skötsel införas och området får därigenom ett varaktigt skydd. Området är för stort för att skydda som biotopskyddsområde.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med länets miljökvalitetsmål, skogsstrategi samt övriga åtaganden som berör området så som t.ex. den kommunala översiktsplanen, riksintresseområden enligt 4:e kapitlet, miljöbalken (se rubriken "andra föreskrifter som gäller för området", sid. 9).

Intresseprövning

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden, tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten, får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Bevarandet av områdets naturvärden är ett angeläget allmänt intresse. De inskränkningar som den enskilde drabbas av vid bildandet av reservatet får anses stå i rimlig balans med vad samhället vinner på att området får ett reservatsskydd. Länsstyrelsens bedömning är att de föreskrifter som beslutet anger, krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (se även förutsättningar för att bevara värdena). Föreskrifterna begränsar heller inte markägarens rättigheter att använda området för t.ex. jakt och bete.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet.
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämma, nydika, skyddsrika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning med undantag för
 - åtgärder vid underhåll av vägar (inklusive vägdiken) och ledningar,
 - åtgärder (t.ex. plöjning) vid normalt brukande av åkermark,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, brygga, parkeringsplats, mast eller annan anläggning,
3. dra fram mark- eller luftledning,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - körning på vägar,
 - körning för jordbruksändamål och vid skötseln av reservatet,
 - körning vid tillsyn och underhåll av ledningar och vid brandbekämpning,
 - körning med mindre fordon för uttransport av fälld älg,
5. anordna upplag,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken med undantag för naturgödsel på åkermark,
8. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag av informationstavlor om reservatet eller kulturvärden,
9. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsvårdsåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt vindfällan och buskar med undantag för
 - röjning av befintliga siktgator för jakt,
 - åtgärder vid underhåll av vägar (inklusive vägdiken) och ledningar,

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossiernr. 0382-02-095

- absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
- 10. utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för hotad eller missgynnad art,
- 11. införa för trakten främmande växt- och djurart/ras med undantag för
 - boskap i samband med beteshävd,
- 12. upplåta plats för camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn eller släpvagn,

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga kraftledning, samt att ersätta befintliga luftledningar med jordkabel.

Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärder som är nödvändiga för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t.ex. ledningsunderhåll, jakt och jordbruksändamål.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång.

Ägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av reservatets gränser och uppsättning av informationstavla eller informationsskyltar som berör reservatet.
2. Anläggande och underhåll av parkeringsplats, markerade stigar, utsiktsplatser, sittbänkar, eldstäder, vedförråd och andra anläggningar för att främja det rörliga friluftslivet
3. Åtgärder för att främja biologisk mångfald, t.ex. naturvårdsinriktad avverkning,
4. Undersökningar av växt- djur- och svamparter och andra naturförhållanden som genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.

Dessutom ska markägaren tåla att ovanstående åtgärder utförs av förvaltaren och att allt utfallande virke tillfaller förvaltaren.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

8 (10)

dnr 511-6038-04
dossiernr. 0382-02-095

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
3. gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag, med undantag för plockning av matsvamp, frukt och bär,
4. fånga, döda eller bortföra djur, föra bort ägg, rom eller bo eller på annat sätt medvetet störa djurlivet,
5. göra upp öppen eld på annan än särskilt iordningställd plats,
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. framföra motordrivet fordon annat än på iordningställd parkeringsplats och allmänna vägar,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar.

ANDRA FÖRESKRIFTER OCH ÅTAGANDEN SOM GÄLLER FÖR OMRÅDET

Östra Tvärnö ingår i ett sådant kustområde som i sin helhet utgör riksintresse enligt 4 kap 1 § miljöbalken med hänsyn till sina natur- och kulturvärden. I området ska, enligt 4 kap. 2 § miljöbalken, turismens och det rörliga friluftslivets intressen särskilt beaktas.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna, gäller för området.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet aktualiserades i samband med Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering då stora delar av skogsinnehavet på Östra Tvärnö uppvisade nyckelbiotopskvalitéer (1998). Under år 2000 tog Upplandsstiftelsen fram ett preliminärt förslag till avgränsning av skyddsvärt område. Senare har förslaget ändrats något och Länsstyrelsen bedömde att området var lämpligt som naturreservat, för att bevara områdets höga naturvärden långsiktigt. Länsstyrelsen påbörjade arbetet med reservatsbildning år 2004. Överenskommelse om intrångsersättning har tecknats med berörda markägare i juli 2005. Upplandsstiftelsen, som redan hade ett väl fungerande samarbete med markägare, var intresserade att vara förvaltare för

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut ÖSTRA TVÄRNÖ

9 (10)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

reservatet. Länsstyrelsen har därför beslutat att utse Upplandsstiftelsen som förvaltare för reservatet. Upplandsstiftelsen har även tagit fram underlag till beslut och skötselplan för reservatet.

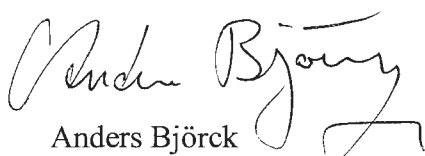
Förslag till reservatsbeslut och skötselplan remitterades år 2006 till markägare, sakägare, berörda myndigheter och organisationer (se sändlista). Yttrande har inkommit från Skogsvårdsstyrelsen, Vattenfall, Sveriges Geologiska undersökning, Bergsstaten, Banverket, Vägverket, Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Östhammars naturskyddsförening, Upplands ornitologiska förening och Entomologiska föreningen i Uppland. Inkomna yttranden är i huvudsak utan erinran med undantag av förslag till några mindre tillägg och ändringar. Länsstyrelsen har arbetat in remissinstansernas synpunkter i beslutet och skötselplanen.

Länsstyrelsen har även remitterat en konsekvensutredning enligt 27§ verksförordningen, till Ekonomistyrningsverket. Ekonomistyrningsverket har inte yttrat sig i ärendet.

Detta beslut gäller från den dag det vinner laga kraft.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, se bilaga D.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anders Björck. I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Leif Byman, länsassessor Kerstin Lagerlöf, tf miljövårdsdirektör Mona J-Åkerström, bitr. länsantikvarie Jan-Helmer Gustafsson, länsarkitekt Fredrik Meurman, naturvårdsdirektör Yvonne Aldentun och naturvårdshandläggare Sara Lindh, föredragande.

Anders Björck

Sara Lindh

BILAGOR

- A. Skötselplan
- B. Översiktskarta, skala 1:100 000
- C. Reservatskarta, skala 1:10 000
- D. Skötselområdeskarta, skala 1:10 000
- E. Hur man överklagar

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossiernr. 0382-02-095

SÄNDLISTA

Östra Tvärnö Samfällighetsförening, 742 91
ÖSTHAMMAR (Rek + MB)

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
Östhammars kommun, Box 66, 742 21 ÖSTHAMMAR
Upplandsstiftelsen, Box 26074, 750 26 UPPSALA
Vattenfall Eldistribution AB, 191 97 SOLLENTUNA
Skogsstyrelsen, region Svea, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA
Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Landskapsenheten, Box 5405,
114 84 STOCKHOLM
Vägverket, Region Mälardalen, Box 1140, 631 80 ESKILSTUNA
Banverket, Mellersta banregionen, Box 417, 801 05 GÄVLE
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA
Lantmäterimyndigheten i Uppsala län, Box 896, 751 09 UPPSALA
Skanova, Telia Sonera AB Networks, 123 86 FARSTA
Bergsstaten, Slaggatan 13, 791 71 FALUN
Evolutionsbiologiskt centrum, Uppsala Universitet, Norbyvägen 18D, 752 36
UPPSALA
Institutionen för Naturvårdsbiologi, SLU, Box 7002, 750 07 UPPSALA
Naturskyddsföreningen i Uppsala län, 755 95 Uppsala.
Östhammars naturskyddsförening, 742 91 ÖSTHAMMAR
Svenska Naturskyddsföreningen, Box 4625, 116 91 STOCKHOLM
Upplands Ornitologiska Förening, 740 10 ALMUNGE
Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Entomologiska avd., Villagatan 9, 752 36
UPPSALA
Uppsala Svampklubb, 752 40

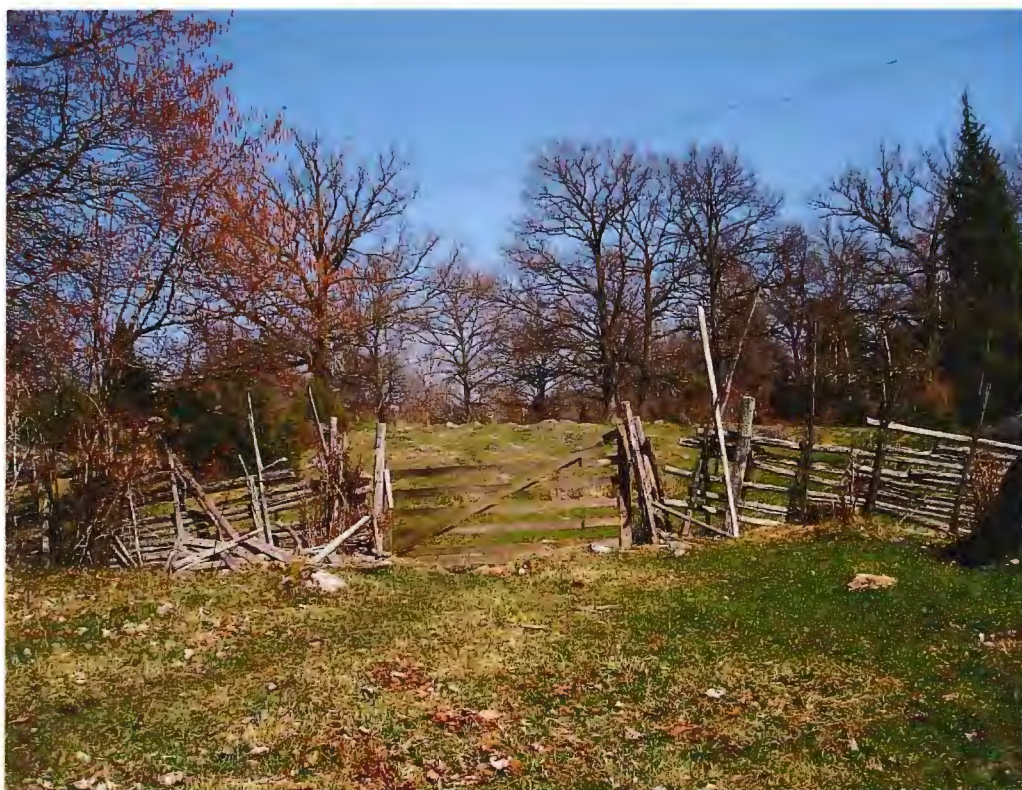
UPPSALA

kulturmiljöenheten
planenheten
närlivs- och landsbygdsenheten

Skötselplan för naturreservatet

Östra Tvärnö

Östhammar kommun

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

BILAGA A
2(20)

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE.....	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
ALLMÄN BESKRIVNING	4
ADMINISTRATIVA DATA	4
HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING	6
OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	6
Biologiska värden.....	6
Geovetenskapliga värden	9
Kulturhistoriska värden	9
Värden för friluftslivet	9
NATURVÄRDESBEDÖMNINGAR	10
PRIORITERADE BEVARANDEVÄRDEN	10
REFERENSER	11
Publicerade skrifter	11
Opublicerade skrifter	11
Kartmaterial.....	11
Muntliga uppgifter.....	11
PLANDEL.....	12
ÖVERGRIPANDE SKÖTSEL	12
BESKRIVNING, BEVARANDEMÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSEL	12
Bränder.....	18
Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar	18
Upplag m.m.	18
Stängsel och staket	18
Rensning av diken.....	18
Jakt och fiske.....	19
Fauna- och floravård	19
Fornlämningar	19
Kulturlämningar	19
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	19
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	19
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER.....	20

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

BILAGA A
3(20)

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen ska underställas länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att:

- Skydda och bevara det för norra Roslagen karaktäristiska landskapet; det ålderdomliga jordbrukslandskapet, landhöjningsmarkerna samt de geologiska och hydrologiska värdena.
- Skydda och bevara de värdefulla naturtyper som förekommer inom området, främst kalk- och hävdpåverkade äldre barr- och blandskogar samt betesmarker med gamla träd.
- Bevara biologisk mångfald och att förutsättningarna ska vara goda för en långsiktig överlevnad av de krävande och hotade arter som finns i området. Särskild prioritet ges arter som är knutna till kalk- och hävdpåverkade trädbärande marker med lång trädkontinuitet.
- Underlätta och utveckla allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området samt att tillvarata områdets möjligheter för forskning och undervisning, i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

Skötseln av naturreservatet ska leda till att:

- Bevara det värdefulla kulturlandskapet med hävdade, trädbärande hagmarker och betespräglade skogsmarker.
- Bevara och öka andelen hamlade träd.
- Livsmiljöer för hotade och missgynnade arter bevaras och förstärks.
- Bevara och lyfta fram forn- och kulturlämningar.
- Genom enkla insatser och anordningar underlättas besökarens möjligheter till naturupplevelser i området.

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

BESKRIVNINGSDDEL

Allmän beskrivning

Naturreseptatet är delat i två delar, en västlig (Kvarnmyren) och en östlig del (Träsket-Näset), på ömse sidor om Mellangården och landsvägen mot Raggarön.

Området vid Kvarnmyren består av hållmarkstallskog, gammal gran- och tallskog av ristyp samt mellanliggande sumpskogspartier. Längst upp i nordväst finns en mycket gammal hållmarkstallskog med 200-250 åriga träd. I övrigt består området, dels av medelåldrig, brukningspåverkad barrskog och dels av gammal, ca. 120-180 årig tall- och granskog med spridda, upp till 230-åriga tallöverståndare. Vissa delar är dikningspåverkat, medan andra partier verkar vara hydrologiskt intakta.

Den östra delen av objektet består av äldre betesskog, öppna och mer eller mindre igenväxta beteshagar samt avverkade (restaureerade) ytor som beteshävdas. Döda enbuskar och vidkroniga ekar i vissa slutna skogsbestånd vittnar om tidigare halvöppna miljöer. Även om vissa biotoper har ett förflutet som hävdade, halvöppna miljöer, har igenväxningen bitvis gått så långt att de hävdberoende naturvärdena ersatts av andra. De skogbevuxna områdena består idag av medelåldrig till gammal granskog med inslag av bl.a. tall, ek och hassel. Äldsta skogsbestånden finns på och vid hållmarker vid Näset och Gruvuddarna.

Närmare Mellangården finns träd- och buskbärande beteshagar i ett småbrutet landskap omväxlande med berghällar, små vattensamlingar, åkerlappar och trädgångar. Runt flera åkerlappar finns trädgårdsgårdar och på några ställen finns gamla, hamlade lövträd, vilket ger området en ålderdomlig prägel.

Det s.k. Träsket var tidigare en avsnörd vik som sedan har dikats och som idag består av en igenväxande sumpskog med vide, klipbal och björk.

Administrativa data

Naturreseptatets namn:	Östra Tvärnö
Reg DOS ID:	4557
Kommun:	Östhammar
Församling:	Harg
Fastighet:	Östra Tvärnö 5:4, 6:4 och 7:4 (del av)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Markägare: x x x x x x x x x

Förvaltare: Upplandsstiftelsen

Fastighetsanknutna rättigheter: Marksamfälligheten Tvärnö FS:2 har rättigheter beträffande fiske inom Tvärnö 5:4.

Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget på Tvärnö SÖ om Östhammar. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.

Gräns: Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga C.

Koordinat i rikets nät (RT90): x = 6678200; y = 1651700

Fastighetskarta (Ekonomisk karta): 12J 5a Östra Tvärnö

Terrängkarta (Topografisk karta): 12J Grisslehamn NV

Naturgeografisk region: Östersjökusten med skärgårdar (25)

Area: Totalt 95.9 hektar, varav landareal 85.8 ha

Markslag och naturtyp:
(ungefärliga arealer)

Hällmarkstallskog, äldre än 100 år	6 ha
Hällmarkstallskog, mellan 40-100 år	9 ha
Örtrik, grandominerad barrskog på frisk mark, äldre än 100 år	10 ha
Övrig barrblandskog, på frisk mark, äldre än 100 år	19 ha
Tallskärm, äldre än 100 år	1 ha
Barrblandskog med stort lövinslag, mellan 40-100 år	7 ha
Barrsumpskog, mellan 40-100 år	1 ha
Triviallövsumpskog, mellan 40-100 år	3 ha
Ungskog av gran och tall (< 40 år)	3 ha
Bergimpediment	2 ha
Avverkad skog, nu restaurerad hagmark	10 ha
Träd- och buskbärande hage	10 ha
Åkermark och f.d. åkermark	3 ha
Öppen strandäng (inkl. klippor och skär)	2 ha
Hav	10 ha

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Historisk och nuvarande markanvändning

Östra Tvärnö har en varit bebodd ö, sedan yngre järnåldern. Invid Södergården strax söder om reservatsområdet finns ett gravfält från denna tid. Från och med denna tid har människor utnyttjat området genom bland annat betesdrift, plockhuggning, odling och slåtter. Utnyttjandet blev intensivare efterhand och området var som mest utnyttjat under 1700 och 1800-tal. Under senare hälften av 1900-talet har området utnyttjats mindre intensivt och särskilt betesskogarna har varit under igenväxning.

Tvärnö omnämns första gången i skriftliga källor år 1349. På Tvärnö fanns då två skattehemman och tre frälsehemman. Gårdarna i Östra Tvärnö by består av tre gårdar, Söder-, Norr- och Mellangården, alla på ursprunglig plats där de legat sedan början av 1700-talet.

Även om landskapet utnyttjas mindre intensivt idag än under 1700-talet, så är det ett påtagligt ålderdomligt jordbrukslandskap vi möter och som flera markägare eftersträvar att bevara och utveckla. Gårdarna ligger fortfarande omgivna av ett småbrutet odlingslandskap med små åkrar och ängar mellan stenbundna betesbackar, kala hällar och gamla och luckiga betesskogar (mer eller mindre under igenväxning). Många av de gamla träden hamlas, eller bär spår av hamling. Flera betesmarker omgärdas av välskötta gårdsgårdar och/eller stenmurar.

Genom den västra delen av reservatet vid Kvarnmyren går den gamla skolstigen "Myravägen". Från Norrgården i öster till skolan i väster var det ca 1,5 km över skogen. Skola som öppnades 1884 stängdes 1952 vilket innebar att den gamla stigen användes allt mer sällan. Under senare år har dock den lokala hembygdsföreningen restaurerat stigen.

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

(Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna.)

Faunan och florin inom reservatet är endast översiktligt inventerad, men flera arter finns dock som indikerar miljöer med höga naturvärden. De flesta intressanta arter som hittills är påträffade, är knutna till kalkpräglade skogsmiljöer, naturbetesmarker eller till träd i öppna miljöer.

I den västra delen av reservatet är de skyddsvärda arterna huvudsakligen knutna till barrträden. På gamla granar i fuktiga partier kan man finna kattfotslaven och på mycket senvuxna granar växer den alltmör ovanliga garnlaven. I det äldsta hällmarkstallbeståndet finns spår efter reliktböck på gammeltall. Reliktböcken är beroende av grovbarkiga tallar i solexponerade lägen. På de gamla tallarna växer

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

även en sällsynt svamp, vintertagging. Som namnet antyder påträffas den endast vintertid, gärna milda och regniga vintrar.

I området öster om vägen är bl.a. liten bastardsvärmare och större vattensalamander observerade. Den större vattensalamandern lever huvudsakligen på land men är, under lekperioden i april-maj, beroende av permanenta, fiskfria vattensamlingar, gärna i ett omväxlande landskap med öppna marker och skog. På några grova, hamlade askar finns den ovanliga almlaven. Trots namnet växer den helst på ask. En annan intressant art i området är oxtungsvampen, en stor färggrann svamp som växer på gamla ekar. Andra skyddsvärda arter finns knutna till ogödslade och välhävade partier i beteshagarna, bl.a. scharlakansvaxskivlingen.

På det skogsbevuxna Näset dominerar granskog, men inslaget av tall, ek, björk och hassel är bitvis stort. I området finns flera sällsynta marksvampar. Några är knutna till äldre gran på kalkrik mark, t.ex. gul lammticka, Denises spindling, grangråticka och fläckfingersvamp, medan andra växer under ek- och hassel t.ex. olivbrun spindling och bananspindling. Karaktäristiskt för dessa marksvampar är att de gärna växer i äldre betespräglade skogar med lång trädkontinuitet.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Dendrocopos minor</i>	mindre hackspett	NT
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	nötkråka	NT
<i>Tetrao urogallus</i>	tjäder (A108)	

Groddjur

<i>Triturus cristatus</i> §	större vattensalamander (A1166)	
-----------------------------	---------------------------------	--

Skalbaggar

<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjörn	*
<i>Microbregma emarginata</i>	granbarkgnagare	*
<i>Nothorhina punctata</i>	reliktbock	NT *
<i>Trypophloeus sp.</i>	(barkborre)	

Fjärilar

<i>Zygaena viciae</i>	liten bastardsvärmare	NT
-----------------------	-----------------------	----

Kärlväxter

<i>Dactylorhiza latifolia</i> §	Adam och Eva	
<i>Dentaria bulbifera</i>	tandrot	*
<i>Goodyera repens</i> §	knärot	*
<i>Neottia nidus-avis</i>	nästrot	*
<i>Sanicula europaea</i>	sårläka	*

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för
ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

BILAGA A
8(20)

dnr 511-6038-04
dossier. 0382-02-095

Mossor

<i>Anastrophillum hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT	*
<i>Buxbaumia viridis</i> §	grön sköldmossa (A1386)		*
<i>Jungermannia leiantha</i>	rörsvepemossa		*
<i>Nowellia curvifolia</i>	långfliksmossa		*
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	asphättemossa		

Lavar

<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav		*
<i>Arthonia leucopellaea</i>	kattfotslav		*
<i>Bryoria furcellata</i>	nästlav		*
<i>Collema subnigrescens</i>	aspgelélav	NT	*
<i>Gyalecta ulmi</i>	almlav	NT	*

Svampar

<i>Albatrellus citrinus</i>	gul lammticka	VU	
<i>Boletopsis leucomelaena</i>	grangrâticka	VU	*
<i>Caloscypha fulgens</i>	kameleontskål		rar
<i>Clavariadelphus truncatus</i>	flattoppad klubbsvamp	NT	*
<i>Cortinarius cotoneus</i>	olivbrun spindling		*
<i>Cortinarius cupreorufus</i>	kopparspindling	NT	*
<i>Cortinarius dionysae</i>	Denises spindling	NT	*
<i>Cortinarius nanceiensis</i>	bananspindling	NT	*
<i>Cortinarius percomis</i>	kryddspindling		*
<i>Cortinarius salor ssp. salor</i>	blå slemspindling		*
<i>Cortinarius talus</i>	halmspindling		
<i>Cortinarius venetus</i>	olivspindling	NT	*
<i>Discina gigas</i>	blek stenmurkla		rar
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	*
<i>Geastrum fimbriatum</i>	fransig jordstjärna		*
<i>Gloeoporus taxicola</i>	blodticka		*
<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansvaxskivling	NT	*
<i>Hygrophorus discoideus</i>	diskvaxskivling		*
<i>Inocybe bongardii</i>	doftråding		*
<i>Irpicodon pendulus</i>	vintertagging	NT	*
<i>Leptoporus mollis</i>	kötticka		*
<i>Lycoperdon echinatum</i>	igelkottsröksvamp	NT	*
<i>Phellinus chrysoloma</i>	granticka		*
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	ullticka		*
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	gränsticka	NT	*
<i>Phellinus pini</i>	tallticka		*
<i>Ramaria sanguinea</i>	fläckfingersvamp	VU	*
<i>Xylobolus frustulatus</i>	rutskinn	NT	*

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 - 19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Teckenförklaring:

- A = Artkod enligt EU:s fågel- eller habitatdirektiv
* = Signalart enligt Skogsstyrelsen 2000
§ = Arten är fridlyst i Sverige

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2005:

CR = Critically endangered	Akut hotad
EN = Endangered	Starkt hotad
VU = Vulnerable	Sårbar
NT = Near threatened	Missgynnad
DD = Data deficient	Kunskapsbrist

Geovetenskapliga värden

Reservatsområdet har en småkuperad och ganska flack topografi. Området utgörs huvudsakligen av normalblockiga friska moränjordar med uppstickande hållmarker, samt sänkor med täta näringsrika jordarter, främst glacial lera och kärrmarker. Moränjordarna utgörs huvudsakligen av en kalkhaltig sandig-moig morän. Även de glaciala lerorna är kalkhaltiga. Kalkhalten kan ibland vara högre på större djup, på grund av urlakning. Därför är kalkhalten ofta högre i svackor och där det finns rörligt markvatten.

Bergrunden i området utgörs huvudsakligen av gnejsgraniter och en djupgrönsten i form av diorit och gabbro.

Kulturhistoriska värden

Östra Tvärnö utgör ett för norra Roslagen karaktäristiskt ålderdomligt jordbrukslandskap. Hela ön ingår i länets bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt "Söderön" BP 82.4). Delar av Tvärnö och delar av naturreservatet utgör även ett regionalt intresseområde för kulturmiljö ("Kulturhistoriska miljöer i Östhammar", objekt "Tvärnö", ÖS 31). I motiveringen (ÖS 31) står bland annat att "Det äldre odlingslandskapet på Tvärnö är mycket välbevarat och på ön finns värdefull bebyggelse av delvis hög ålder. I riktlinjerna för området anges att "det är av stor betydelse att odlingslandskapet hålls öppet och hävdas på ett traditionellt sätt samt att stenmurar och gårdsgårdar underhålls".

Inom reservatsområdet finns en fast fornlämnning bestående av flera stensättningar (numrering enligt riksantikvarieämbetets fornminnesregister är "Harg" 146:1-4).

Värden för friluftslivet

Östra Tvärnö bedöms vara ett naturskönt, omväxlande och lättvandrat kustnära naturområde och det bör finnas goda förutsättningar att genom en del insatser öka områdets betydelse som strövområde.

Reservatet är förhållandevis lättillgängligt och kan nås med bil eller buss. En busshållplats finns i anslutning till reservatet.

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Insatser för att öka områdets betydelse som strövområde är till exempel anordnande av tydligt utmärkta vandringsleder samt framtagande av skyltar och information om området. Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom enkla anordningar och reservatets naturliga förutsättningar. Insatser för att öka områdets tillgänglighet görs genom att anlägga en parkeringsplats inom reservatet.

Naturvärdesbedömningar

Enligt länets naturvårdsprogram (1987) har delar av området höga naturvärden (klass III, högt naturvärde). I Länsstyrelsen motivering framhölls att området utgjorde ett betydelsefullt odlingslandskap med biologiska värden såsom ädellövträd, örtrika skogar, hävdade marker och strandängar.

Skogsvårdsstyrelsen har beskrivit två nyckelbiotoper på sammanlagt 12,9 hektar från området. Skogsvårdsstyrelsen har motiverat klassningen med förekomst av gamla löv- och ädellövträd, gammal hassel, lövrik barrnaturskog, kalkgynnad vegetation och rikligt med död ved.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp: kalkpräglade skogar, landhöjningsmark, naturbetesmark och skogsbete.

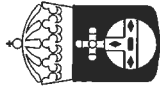
Strukturer: gamla barrträd, gamla löv- och ädellövträd, död och döende ved.

Växt-, svamp- och djursamhällen: marksvampar, vedsvampar och vedskalbaggar.

Arter:	<i>Albatrellus citrinus</i>	gul lammticka
	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	grangråticka
	<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp
	<i>Cortinarius nanceiensis</i>	bananspindling
	<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansvaxskivling
	<i>Irpicondon pendulus</i>	vintertagging
	<i>Ramaria sanguinea</i>	fläckfingersvamp
	<i>Nothorhina punctata</i>	reliktböck

Kulturmiljö: ålderdomligt jordbrukslandskap och fasta fornlämningar

Friluftsliv: naturupplevelse

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för ÖSTRA TVÄRNÖ

BILAGA A
11(20)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Referenser

Publicerade skrifter

- Artdatabanken, 2000: Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000.
1999: Faktablad: *Nothorhina punctata* - *relikbock*. ArtDatabanken, SLU.
(ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 - The 2005 Red List of Swedish Species.
ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- 1997: Faktablad: *Irpiconodon pendulus* – vintertagging. ArtDatabanken, SLU. 1997: Faktablad: *Corinarius nanciensis* – bananspindling. ArtDatabanken, SLU. 1997: Faktablad: *Hygrocybe punicea* – scharlakansvaxkivling. ArtDatabanken, SLU. 1997: Faktablad: *Ramaria sanguinea* – fläckfingersvamp. ArtDatabanken, SLU. Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (objekt 81:131). Medd. Från planeringsavdelningen 1987 nr 2. (ed.) 2000. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
1988: Beskrivning till jordartskartan Grisslehamn NV, Sveriges Geologiska Undersökning serie Ae – nr 98. Karta i skala 1:50 000.
Skogsstyrelsen, Skogens pärlor, tillgänglig på <http://karta.svo.se/>, citerad 15/5 2005.
Upplandsmuseet 1999: Kulturhistoriska miljöer i Östhammars kommun.

Oppublicerade skrifter

Riksantikvarieämbetet, 1980: Fornlämningsregister – Hargs socken.

Kartmaterial

Karta över delar av Östra Tvärnö, upprättad år 1738, Lantmäteriet Gävle, Akt LMS; A39-33:1
Karta över delar av Östra Tvärnö, upprättad år 1809, Lantmäteriet Gävle, Akt LMS; A39-33:2
Ekonomiska kartan från 1953, 12J 5a, Östra Tvärnö
Jordartskartan, Sveriges Geologiska Undersökning, serie Ae – nr 98. Karta i skala 1:50 000.

Muntliga uppgifter

Gillis Aronsson, Upplandsstiftelsen

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3
TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 - 19 52 01 E-POST: länsstyrelsen@c.lst.se
POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

PLANDEL

Övergripande skötsel

Övergripande skötsel för reservatet är att bevara det ålderdomliga kulturlandskapet och att stora delar, både skog och öppen mark, ska vara hävdade genom bete. Undantag är "Träsket" och åkermark som ej är omställda till betesmark samt några mindre partier som ligger utanför stängsel och gärdesgårdar.

Forn- och kulturlämningar ska bevaras och lyftas fram genom skötselinsatser i form av röjningar etc. Det kan även vara möjligt att tydliggöra och/eller återuppta tidigare hävdformer (t.ex. slätter) på lämpliga ställen, i den mån det inte strider mot övriga bevarandeintressen.

Kommentarer angående de arter som ska prioriteras

De prioriterade arterna inom området är knutna till naturtyper och livsmiljöer som även i övrigt hyser många krävande och rödlistade arter. Tre av de prioriterade arterna (fläckfingersvamp, grangråticka och gul lammticka) är beroende av kalkbarrskogar med lång trädkontinuitet. Två arter är knutna till ek, dels bananspindling som bildar mykorhiza med ek, hassel och lind på kalkrik mark, dels oxtungsvamp som är en vedsvamp på gamla solexponerade ekar. Två arter är knutna till gamla tallar. Dels reliktbocken som utvecklas i den tjocka skorpbacken på mycket gamla och solexponerade tallar, dels vintertagging som är en vedsvamp som påträffas på döda eller döende grenar i trädskronorna. Scharlakansvaxskivling kräver ogödslade naturbetesmarker, men kan även påträffas på mulljord i ädellövskog.

Det är inte fastställt hur frekvent de prioriterade arterna förekommer inom skötselområdet. Därför kan man i dagsläget inte precisera "gynnsamt tillstånd" eller bevarandemål för arterna annat än att de ska finnas kvar inom skötselområdet på lång sikt. Mål har fastställts för de prioriterade arternas substrat (som även utgör livsmiljöer för andra missgynnade arter inom området). Mer mätbara mål för prioriterade arter kan utformas vid sidan av skötselplanen, när man får mer kunskap.

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

Reservatet har delats upp i åtta skötselområden. För avgränsning av områdena A-H se skötselområdeskarta, bilaga D.

Skötselområde A: Gammal barrskog, ca 36 ha

Beskrivning: Skötselområdet består huvudsakligen av hällmarkstallskog och gammal gran- och tallskog av ristyp. För övrigt finns det några mindre barrbestånd på rikare mark, små sumpskogspartier och

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

några yngre planterade barrbestånd. Genom området går den gamla skolstigen "Myravägen". I skogen finns även några ridstigar.

Bevarandemål: Huvuddelen av skötselområdet ska utgöras av luckig och hävdpräglad gammal barrskog, samt gammal hållmarkstallskog.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen gammal, luckig, hävdpräglad barrdominerad skog uppgår till minst 30 hektar.
- Andelen friställda och solexponerade gamla tallar bevaras eller ökar.
- Stående eller liggande död ved förekommer i den mängd den genereras naturligt (död ved får endast tas bort efter röjningar och i sådana fall att betesdriften försvåras).
- Förutsättningar finns för långsiktig överlevnad av de båda prioriterade arterna vintertagging och reliktsbock.

Skötselåtgärder: Huvudtyp av skötselåtgärd: Begränsad skötsel i träd- och buskskikt. Betesprägel och luckighet kan upprätthållas genom skogsbete och/eller genom röjning då och då.
Restaurering: Friställning av trängda, gamla och spärrgreniga träd, främst tall. Viss plockhuggning av yngre och medelåldriga träd för att skapa en luckig skog (äldre och gamla träd bör inte huggas).
Nyskapande: Sätt upp stängsel.
Löpande: Kontinuerligt skogsbete. Genomgångar av vindfällan över Myravägen och ridstigar får göras.

Skötselområde B: Åkermark eller f.d. åkermark, ca 3 ha

Beskrivning: Åkermark och f.d. åkermark som ej längre brukas.

Bevarandemål: Ekologiskt brukade åker, ogödslad vall eller omställning till permanent ogödslad betesmark.

Skötselåtgärder: Årligt brukad åker, slåtter- eller betesvall eller omställning till permanent betesmark.

Skötselområde C: Träd- och buskbärande betesmark, ca 20 ha

Beskrivning: Träd- och buskbärande betesmark med bl.a. ek, björk, tall, gran, asp, oxel och ask (några grova hamlade) samt hassel, enbuskar och nypon. Terrängen är småkuperad och varierar från torra berghällar och friska marker till fuktiga partier med små vattensamlingar. Ört-

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

och svampfloran vittnar bitvis om kalkrika jordarter. I östra delen har skog restaurerats till öppna betade marker med kvarlämnade, spridda lövträd. Några mindre bestånd med täta lövsly- och barrplanteringar ingår. Nästan hela skötselområdet beteshävdas. Inom området finns fornlämningar.

Bevarandemål: Välbetad öppen till halvöppen hagmark med spridda buskar (en, nypon och hassel) samt äldre löv- och barrträd. Små vattensamlingar och hamlade lövträd förekommer inom området. Fornlämningar är välskötta och fria eller nästan fria från träd och buskar.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen naturbetesmark uppgår till minst 20 hektar.
- Andelen friställda och solexponerade gamla tallar och lövträd bevaras eller ökar.
- Befintliga små vattensamlingar bevaras.
- Andelen hamlade lövträd bevaras eller ökar.
- Stående eller liggande död ved förekommer i den mängd den genereras naturligt (död ved får endast tas bort efter röjningar och i sådana fall att betesdriften försvåras).
- Föreläggningar finns för långsiktig överlevnad av de prioriterade arterna scharlakansvaxskivling och oxtungssvamp.

Skötselåtgärder: Huvudtyp av skötselåtgärd: Hävd genom bete och hamling.
Restaurering: Röjning och huggning av yngre och medelåldriga träd och buskar, främst planterade barrträd och asp i täta bestånd. Nyhamla några yngre träd, t.ex. ask. De gamla askarna bör återhamlas.
Löpande: Kontinuerligt bete och eventuellt ytterligare röjning och huggning vid behov. Återkommande hamling. Frihuggning vid fornlämningar vid behov.

Skötselområde D: Grandominerade skogsdungar, ca 5 ha

Beskrivning: Några små, medelåldriga skogsbestånd, främst grandominerade, med inslag av tall, björk, ek, asp, lönn och enbuskar. Nästan samtliga bestånd ingår i betesfällor som hävdas.

Bevarandemål: Vålövade träd- och buskbärande hagmarker med vidkroniga löv- och barrträd. Likt skötselområde C.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

- Arealen träd- och buskbärande hage uppgår till minst 4 hektar.
- Andelen friställda och solexponerade gamla tallar och lövträd ökar.
- Stående eller liggande död ved förekommer i den mängd den genereras naturligt (död ved får endast tas bort efter röjningar och i sådana fall att betesdriften försvåras).

Skötselåtgärder: Huvudtyp av skötselåtgärd: Skötsel i träd- och buskskikt och bete.
Restaurering: Kraftig uthuggning av, främst gran, för att friställa äldre eller vidkroniga löv- och barrträd.
Löpande: Kontinuerligt bete och eventuellt ytterligare röjning och huggning vid behov.

Skötselområde E: Skogsbete i barr- och blandskog, ca 14 ha

Beskrivning: Området vid Näset består av äldre gran- och tallskog med stort inslag av björk, ek och hassel och mer sparsamt förekommer lönn, ask och al. Terrängen är delvis bergbunden och intill berghällarna är skogen gammal. Floran är örtrik och vittnar tillsammans med svampfloran om kalkrika förhållanden. Delar av skogen har tidigare varit mer öppen, men har sedan under flera decennier vuxit igen till sluten skogsmark med nytt naturtillstånd. Bitvis finns mycket död ved.

Bevarandemål: Skiktad, luckig och gammal barr- och blandskog med skogsbete.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen gammal, hävdpåverkad och kalkpräglad grandominerad skog med inslag av bl.a. ek och hassel uppgår till minst 10 hektar.
- Andelen friställda gamla lövträd bevaras eller ökar.
- Stående eller liggande död ved förekommer i den mängd den genereras naturligt (död ved får endast tas bort efter röjningar och i sådana fall att betesdriften försvåras).
- Förutsättningar finns för långsiktig överlevnad av de prioriterade arterna gul lammticka, grangråticka, bananspindling och fläckfingersvamp.

Skötselåtgärder: Huvudtyp av skötselåtgärd: Begränsad skötsel i träd- och buskskikt och skogsbete.

Restaurering: Viss plockhuggning av yngre och medelåldriga träd för att skapa en luckig skog. Luckhuggningen bör ske så att vidkroniga lövträd gynnas, främst ek. I partier med ovanliga

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

marksvampar knutna till gran bör alltför kraftig utglesning av granbeståndet undvikas. Äldre och gamla träd bör ej avverkas.
Löpande: Kontinuerligt skogsbete.

Skötselområde F: Äldre barrskog, ca 3 ha

Beskrivning: Gruvuddarna består av äldre gran- och tallskog, delvis på bergbunden mark, och med inslag av björk, ek och hassel. Floran är bivis örtrik och vittnar tillsammans med svampfloran om kalkrika förhållanden. I beståndet finns rikligt med döda träd och lågor samt bitvis ganska gott om hänglavar i senvuxna träd. Dessutom finns en liten mossbevuxen lodvägg i området.

Bevarandemål: Gammal barrskog med skogsbete.
Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnått:

- Arealen gammal barrblandskog uppgår till minst 3 hektar.
- Stående eller liggande död ved förekommer i den mängd den genereras naturligt.

Skötselåtgärder: Huvudtyp av skötselåtgärd: Området lämnas för fri utveckling, men ingår i en större betesfälla.

Skötselområde G: Lövsumpskog, ca 4 ha

Beskrivning: Det s.k. Träsket består av en tidigare avsnörd havsvik som idag är dikad och igenväxande med medelåldrig björk, al, ask, sälg och videbuskar.

Bevarandemål: Äldre lövsumpskog.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnått:

- Arealen gammal lövsumpskog uppgår till minst 3 hektar.
- Stående eller liggande död ved förekommer i den mängd den genereras naturligt.

Skötselåtgärder: Huvudtyp av skötselåtgärd: Inga åtgärder med undantag för att diket får underhållsrensas.

Skötselområde H: Hav, ca 10 ha

Beskrivning: Hav och några små skär.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

BILAGA A
17(20)

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Bevarandemål: Hav och skär.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder.

Skötselområde: Friluftsliv

Beskrivning: Östra Tvärnö bedöms vara ett naturskönt, omväxlande och lättvandrat kustnära naturområde och det bör finnas goda förutsättningar att genom en del insatser öka områdets betydelse som strövområde. Reservatet är förhållandevis lättillgängligt och kan nås med bil eller buss. En busshållplats finns i anslutning till reservatet.

Mellan Norrgården och gamla skolan finns en befintlig stig genom skogen, "Myravägen". Denna stig sköts av hembygdsföreningen.

Bevarandemål: Att områdets betydelse som strövområde ökar. Genom enkla insatser och anordningar underlättas besökarens möjligheter till naturupplevelser i området i den mån det inte strider mot bevarandeintressena. Anordningar för friluftslivet ska vara väl underhållna.

Skötselåtgärder: Nyskapande:

- Anordna en parkeringsplats för ca. 8 bilar intill beteshagen, öster om Mellangården. Sätt upp P-skylt vid parkeringsplatsen och vägvisare vid landsvägen. Flytta stängsel och grind så att parkeringsplatsen ligger utanför beteshagen.
- Anordna en markerad stig (rundslinga) mellan parkeringsplatsen och Näset. Vid några fuktiga partier utmed stigen bör spänger anläggas.
- Upprätta en eldstad med sittbänkar och ett vedförråd på Lill-Näsudden, dit stigslingan går.
- Anordna en utsiktsplats på Lill-Näsudden genom frihuggning mot havet.
- En informationstavla med bl.a. reservatsskylt sätts upp vid parkeringsplatsen. Reservatsskylt sätts även upp vid Lill-Näsudden och ev. på något annat ställe vid behov. Information till hundägare om hundhållning inom reservatet ska finnas vid parkeringsplatsen och på Lill-Näsudden. Dessutom kan det även bli aktuellt att informera om kulturvärden i reservatet.
- Markera reservatets gräns med färg på träd samt med hörnstolpar. Röj en rågång där så behövs.

Löpande:

- Städad och välhållen parkeringsplats.
- Underhåll stigen mellan landsvägen och Näset.
- Städning vid eldplatsen. Plockhuggning av yngre och medelåldriga träd på Näset till vedförrådet.
- Røjning vid utsiktsplatsen.
- Byt ut skyltar vid behov.
- Förstärk målning på träd och underhåll av hörnstolpar samt røjning av rågången.
- Tillsyn.

Övrigt:

- "Myravägen" genom reservatets nordvästra del tillåts skötas av den lokala hembygdsföreningen.

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand i skötselområde A lämnas det brända området för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas på platsen. Undantag måste dock göras för åtgärder som är nödvändiga för människors säkerhet och framkomlighet.

Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar

Befintliga körvägar (inklusive vägdiken) och stigar inom reservatet får underhållas. Befintliga kraftledningar får underhållas och befintliga luftledningar får ersättas med jordkabel. Nödvändiga røjningar i anslutning till dessa får utföras. Inom ramen för underhåll ingår även förnyelse av en stigslinga mellan parkeringsplatsen och Näset.

Upplag m.m.

Tillfälliga upplag får upprättas av förvaltaren eller markägaren i samband med skötseln av reservatet och av innehavare av ledningsrätt i samband med underhåll av ledningar. Förvaltaren får även tillfälligt ställa upp manskapsbodar i samband med skötselinsatser.

Stängsel och staket

Stängsel och gärdesgårdar ska förses med genomgångar där så behövs utmed markerade stigar.

Rensning av diken

Diken i och vid jordbruksmarkerna, inklusive diket som avvattnar Träsket får underhållsrensas.

2006-05-12

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

Jakt och fiske

Jakt och fiske får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning. Jakten och fisket är inte reglerade i reservatsbeslutet.

Fauna- och floravård

Eventuella åtgärder som kan behövas göras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet.

Fornlämningar

Fornlämningar är skyddade enligt lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950). Åtgärder som rör fornlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Kulturlämningar

Åtgärder som rör kulturlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Förvaltaren ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör helst ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen och så att status före och efter utförda skötselåtgärder dokumenteras.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Parkeringsplats, vägvisare, stigar, utsiktsplats, informationstavla, reservatsskyltar, andra informationsskyltar, eldplats, sittbänkar och vedförråd samt städning.

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart femte år för:

- Gränsmarkeringar.

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart tionde år för:

- Förekomst av prioriterade arter.

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart 20:e år för:

- Utbredning av naturtyper.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för
ÖSTRA TVÄRNÖ

2006-05-12

BILAGA A
20(20)

dnr 511-6038-04
dossienr. 0382-02-095

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

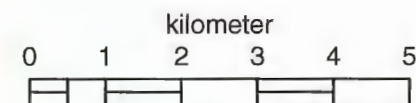
Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Parkeringsplats P-skylt och vägvisare	1	2006/2007	I	Regleras genom 5-årigt avtal mellan förvaltaren och Länsstyrelsen
Informationstavla, reservatsskyltar och övriga info.-skyltar	1	2006/2007	I	Som ovan
Stig, stängselgenomgångar och ev. spänger	1	2006/2007	I	Som ovan
Utsiktsplats	1	2006/2007	I	Som ovan
Gränsmarkering	1	2006/2007	I	Som ovan
Bete	1	Kontinuerligt	(A), (B), C, D, E, F	miljöstöd
Städning och tillsyn	1	Kontinuerligt	Alla	Regleras genom 5-årigt avtal mellan förvaltaren och Länsstyrelsen
Röjning/huggning	2	2007	C	Som ovan
Uthuggning/gallring	3	2008	D	Som ovan
Bete, stängsling	3	2008	A	Som ovan
Plockhuggning	3	2008	E	Som ovan
Uppföljning av skötselåtgärder		Efter åtgärd	Alla	Som ovan
Uppföljning av bevarandemål		Varje år, vart 5:e, 10:e och 20:e år enligt ovan	A, C, E, F	Som ovan

Bilaga B, Översiktskarta, Naturreservatet Östra Tvärnö i Östhammars kommun

Naturreservatets läge

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
beslut 2006-05-12
dnr 511-6038-04

Skala 1:100 000

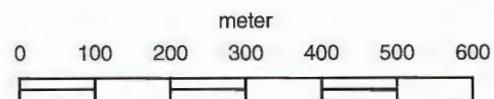
Bilaga C, Reservatskarta, Naturreservatet Östra Tvärnö, Östhammars kommun

Utdrag ur ekonomiska kartan

Skala 1:10 000

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län,
Beslut 2006-05-12, dnr 511-6038-04

 Reservatsområde

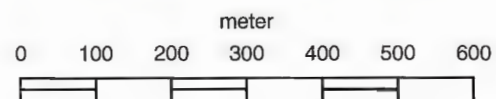
Bilaga D, Skötselkarta, Naturreservatet Östra Tvärnö, Östhammars kommun

Ortofoto

Skala 1:10 000

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län,
Beslut 2006-05-12, dnr 511-6038-04

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

Det gör Ni genom att i ett brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag beslutet senast tillkännagavs, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.